

Ընդհանուր մարտահրավերներ և մասնավոր լուծումներ

Օդի աղտոտումը չի պարփակվում պետական սահմաններում: Վտանգավոր աղտոտիչների մանր մասնիկները հաճախ տեղափոխվում են մեծ հեռավորությունների վրա, սպառնալով սկզբնաղբյուրից բավական հեռու գտնվող տարածքներին:

Նախագծի յոթ գործընկեր երկրներից յուրաքանչյուրում կան օդի աղտոտվածության հետ կապված լուրջ մարտահրավերներ: Սակայն ազտոտվածության գրանցվող մակարդակը կարող է չհամապատասխանել իրական մակարդակին, քանի որ առկա մշտադիտարկման համակարգերը արդիական չեն, կամ դրանք քանակը անբավարար է ճշգրիտ գնահատում ապահովելու համար:

Տեղական օրենսդրությունը հաճախ տարբերվում է Եվրոմիության ստանդարտներից և բազմակողմանի պայմանագրերը միշտ չէ, որ կյանքի են կոչվում: Չնայած բոլոր յոթ երկրները վավերացրել են Մեծ հեռավորությունների վրա անդրսահմանային աղտոտվածության ՄԱԿ ԵՏՀ կոնվենցիան, վերջինիս ուղղորդող միայն մի քանի արձանագրություններ են ներկայումս վավերացված:

Տեղական օրենսդրությունը ԵՄ ստանդարտներին մոտարկելը պայմանագրերի կատարումն ապահովելու համար և օդի որակի մշտադիտարկման համակարգերի բարելավումը ընդհանուր մարտահրավերներ, որոնք այդ երկրները պետք է հաղթահարեն որպես ազգային առաջնահերթություն:

Սյու նախագիծը իրականացվում է MWH

Կոնսորցիումի կողմից:

Հրապարակման մեջ արտահայտված տեսակետները անպայման չէ, որ արտահայտում են Եվրոպական

Հանձնաժողովի տեսակետները

Նախագծի տևողությունը

48 ամիս՝ 2011թ. հունվարից մինչև 2014թ. դեկտեմբեր

Գործընկեր երկրներն են

Հայաստանը

Ադրբեջանը

Բելառուսը

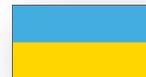
Վրաստանը

Սլովակիան

Ռուսաստանը

Ուկրաինան

Նախագծի գրասենյակը

7/1 Ակադեմիկա Քոզմուցա #101

Կին, Ուկրաինա ,01024

Հեռ. +380-44-253-2343

Ֆաքս. +380-44-253-0247

Էլ. փոստ. lubomyr.markevych@airgoaernance.org

Դուք կարող եք նաև կապվել ազգային համակարգողների հետ.

Հայաստան՝ Պետրոս Թոզալաքյան. tozalakyan@mail.ru

Ադրբեջան՝ Իսլամ Մուստաֆաեվ. imustafayev@mail.ru

Բելառուս՝ Ալեգ Սիվազրակաու. sivagrak@yahoo.com

Վրաստան՝ Նինո Շավգուլիձե. nino.shavgulidze@cenn.org

Սլովակիա՝ Ռոդիկա Նեգուա. rodicanegura@gmail.com

Ռուսաստանի Դաշնություն՝ Ալեքսանդր Սոլովյանով. solovyanov@mail.ru

Ուկրաինա՝ Կիրիլ Սերեդա. kyryl_sereda@hotmail.com

ՕԴԻ ՈՐԱԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒ Մ ԵՇԳԳ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ԵՐԿՐՆԵՐՈՒՄ

Նագիծը ֆինանսավորվում է Եվրոպական Միության կողմից

Նախագիծն հրակայնագնում են

Նախագծի մասին

Արդյունաբերությունը և տրանսպորտը օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրներն են: Փորձը ցույց է տալիս, որ արտանետումների նվազմանը հնարավոր է հասնել մաքուր տեխնոլոգիաների ներմուծումով, երթևեկության հոսքերի լավ պլանավորմամբ և կարգավորող լավ համակարգերի ներդրմամբ:

Նախագիծը ներառում է **ուսուցման ծրագիր և ուսուցողական այցելություններ**, որոնք պետք է հեշտացնեն ցանցերի ստեղծումը և խրախուսեն տարածաշրջանային համագործակցությունը, մինևույն ժամանակ հաշվի առնելով յուրաքանչյուր երկրի անհատական կարիքները: Հատուկ առաջնահերթության ոլորտները նույնականացվել են յուրաքանչյուր երկրի կողմից, որը հիմք է ծառայել մի շարք ցուցադրական ծրագրերի մշակման և իրականացման համար:

Լավագույն փորձի ներմուծումը նախագծի գլխավոր խնդիրն է: Այս նպատակին հասնելու համար նախագիծը կստեղծի միասին աշխատելու և փորձի փոխանակման նպաստավոր միջավայր **մասնագետների և փորձագետների, քաղաքականություն ձևավորողների, կառավարական պաշտոնյաների և գործարար շրջանների** համար:

Սակայն օդի որակի բարելավման ոչ մի քաղաքականություն հաջողության չի հասնի, առանց **լայն հասարակության** աջակցության ու մասնակցության: Երբեմն որևէ մեկի դիրքորոշման և կենսակերպի փոփոխությունը՝ օրինակ, հարմարավետ մեքենայի փոխարինումը հեծանվով կամ գոնե էկոլոգիապես մաքուր ավտոմեքենայով, ավելի դժվար է, քան նոր օրենսդրության ստեղծումը: Համապատասխանաբար հանրային իրազեկման բարձրացումը նախագծի հիմնական նպատակներից մեկն է. բարելավել օդի որակի մասին տեղեկատվության ստացման հանրային մատչելիությունը, կամ քայլեր կատարել այդպիսի բարելավման ուղղությամբ:

Նախագծի բաղադրիչներն ու գործունեությունը

Օդի որակի գնահատում և կառավարում

- Շրջակա միջավայրի պահպանության միջոցառումների խթանում
- Օդի որակի մոդելավորման ժամանակակից գործիքների ստեղծում
- Համալիր անալիտիկական մոդելների կիրառում
- Շրջակա միջավայրի ազդեցության գնահատում

Արդյունաբերություն, համալիր աղտոտման կանխարգելում և կարգավորում (IPPC)

- Համալիր թույլատվությունների կիրառումը
- Աջակցություն լավագույն հասանելի տեխնոլոգիաներին
- Արտանետումների սահմանային արժեքների մշակում

Տրանսպորտ

- Օրենսդրական և կարգավարող համակարգերի կիրառում, երթևեկության ժամանակակից պլանավորում, վառելիքի որակ և ցածր արտանետումներ
- Հասարակական տրանսպորտից օգտվելու խթանում և հասարակության վերաբերմունքի փոփոխություն, մասնավորապես տրանսպորտային այլընտրանքների նկատմամբ

Եվրոպական Միությունը կազմված է 28 անդամ պետություններից, որոնք որոշել են աստիճանաբար միավորել իրենց գիտելիքները, ռեսուրսները և ճակատագրերը: Ընդլայնման 50 տարիների ընթացքում նրանք միասին կառուցել են կայունության, ժողովրդավարության և կայուն զարգացման գոտի, միաժամանակ պահպանելով մշակութային բազմազանությունը, հանդուրժողականությունը և անհատական ազատությունները:

Եվրոպական Միությունը որոշել է կիսել իր ձեռքբերումները և արժեքները, իր սահմաններից դուրս գտնվող երկրների և ժողովուրդների հետ:

